

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština – Assembly

VI Saziv
Prolećno zasedanje

Komisija za ljudska prava, polnu ravnopravnost, nestala lica i peticije

P-br.52/2019
Priština, 21.5.2019

Z A P I S N I K

Prisutni: Duda Balje, Lirije Kajtazi, Mirjeta Kalludra, Mexhide Mjaku-Topalli, Luljeta Veselaj-Gutaj, Teuta Haxhiu, Fisnik Ismaili i Veton Berisha.

Odsutni: Saša Milosavljević, Saranda Bogujevci i Shemsi Syla.

Pomoćno osoblje komisije: Selman Ymeri, koordinator i Sulltane Gashi, službenica oblasti.

Drugi učesnici: Hilmi Jashari, Narodni advokat, Mehdi Geci, Zamenik narodnog advokata, Ilir Meha, član porodice Tahira Mehe, Zade Meha, Fazli Kastrati, Naim Zhitia, Naser Behrami i e Rexhep Behrami, predstavnik Udruženja bivših ranjenika iz pred ratnog vremena, Naxhie Skenderi, udruženje žena za borbu protiv raka dojke u ravnici Dukagjinija, Yllka Alimusaj, KDI, Nexhmije Berisha, LDK, Nora Kelmendi-Ekonomia Online, Drita Vitia-Radio Kosova, Aurela Elshani, RTV21, Erduan Zeqiri, Kosova Press i Selman Krasniqi- građanin.

Sednicu je predsedavala, Duda Balje, predsednica komisije.

Članovi komisije nisu imali primedbi ni ti druge predloge o dnevnom redu, predloženih od predsednice komisije, zato je komisija razvila rad sa ovim:

Dnevni red:

- 1. Usvajanje zapisnika iz prošle sednice;**
- 2. Diskusija komisije u vezi pitanja statusa ranjenih lica na Kosovu, iz predratnog perioda. Pozvani: Skender Reçica, ministar Rada i socijalnog staranja, predstavnici udruženja i Hilmi Jashari, Narodni advokat;**
- 3. Diskusija Komisije u vezi sa pitanjem peticije Predsedništva Federacije Nezavisnih sindikata Kosova (PFNS) za ne sprovođenje odluka Suda za povratak radnika na posao;**
- 4. Razno.**

- 1. Usvajanje zapisnika iz prošle sednice;**

Predsednica, ustanovila je da se zapisnik iz održane sednice dana 17 aprila 2019, usvojen bez primedbi.

2. Diskusija komisije u vezi pitanja statusa ranjenih lica na Kosovu iz predratnog perioda. Pozvani: Skender Rečica, ministar Rada i socijalnog staranja, predstavnici udruženja i Hilmi Jashari, Narodni advokat;

Predsednica je rekla da su prisutni u ovoj sednici i predstavnik bivših ranjenika iz predratnog perioda i Narodni advokat.

Naim Zhitia, rekao je da predstavlja Udruženje koje je dobrovoljno osnovano od 2009. godine, upravo za kategorije osoba koje su ubijene i ranjene u demonstracijama prije 1990. godine. On je objasnio da su sa razumevanjem institucija, prihvaćeni ubijeni, ali ne i ranjeni u demonstracijama 1968, 1981, 1989, 1990, i tako dalje. On je rekao da za ovu kategoriju zahtevaju od Kosovskih institucija da im se priznaju prava zakonom kao ranjenima u ratu.

Hilmi Jashari, rekao je da ovaj zahtev kao Institucija nisu ga imali, ali, nakon što ih je Komisija pozvala, napravili su brzu procenu pravne osnove da vide kakve su mogućnosti. I u stvari, do sada je jedina zakonska mogućnost, je zakon koji predviđa kategorije proizašle iz rata, ali nažalost ova kategorija ljudi o kojima sada govorimo nije uključena u definicije ovog zakona, osim odredbe koja se odnosi na osobe koje su izgubile život.

Dalje, naglasio je da jedna od mogućih opcija je da za ovu kategoriju, ako postoji politička volja i objektivno obrazloženje za uključivanje ove kategorije je izmena i dopuna ovoga zakona, kao što je urađeno sa dopunom za priznanje statusa žrtava seksualnog nasilja tokom rata.

Iilir Meha, rekao je da zahtevamo od Državnih institucija da im se prizna ovo legitimno pravo, kao što se priznaju i prava ratnih invalida Oslobođilačke vojske Kosova, jer su i povrede ranjenih pre rata imale svoju vrednost

Predsednica je rekla, da mi kao komisija za ljudska prava, ćemo doprineti ovom pitanju, ali to ovisi o tome kada će doći do promene ovog zakona, bilo od strane Vlade ili od Funkcionalne komisije.

Komisija koji vodim će pružiti punu podršku ovoj kategoriji.

Teuta Haxhiu rekla je da se ovaj odlagani problem, uzrokovao zabrinutost, da je to puno pravo i da imaju podršku sa njene strane, bez kršenja zakona, ali u skladu sa pravilima i procedurama.

Mirjeta Kalludra, rekla je i ako sa zakašnjenjem, podržava uključivanje prava iz ove kategorije u zakon, za ovo smatra da će imati podršku komisije i njenu ličnu podršku.

Luljeta Veselaj-Gutaj, rekla je da žali što ministar Skender Rečica nije prisutan, jer je to pitanje koje pripada tom ministarstvu, rekla je da se podrška komisije ne raspravlja i smatra da će podrška ovoj kategoriji biti jedinstvena.

Mexhide Mjaku-Topalli, rekla je da će to biti vaš glas, dobit ćete podršku, znate da su se ove demonstracije desile u svim gradovima na Kosovu da traže slobodu zemlje i upravo zbog toga

ne morate previše pričati jer tražite stvar koja vam pripada. Ona je rekla da ima informacije da se menja i dopunjuje zakon o porodicama palih boraca, i ovde smo svi zajedno, čak i da pokrenemo izmenu i dopunu ovoga zakona, ako ministarstvo to ne radi, i videćemo kako ćemo pokrenuti ovo pitanje, kako bismo vam dali rešenje koje zaslužujete, a za što ste nepravredno zaobilaženi.

Lirije Kajtazi je rekla, da je ovo pitanje pokrenuto u komisiji i da treba razmotriti mogućnosti za ubrzanje ovog procesa, dobro je što smo odlučili na ovom stolu. Ona je rekla da u principu, tom pitanju ne treba dati partijski karakter i uverena je da će ovo ne oklevanje u pronalaženju mogućnosti za rešavanje ovog pitanja, i pridati puno poštovanje ovoj kategoriji.

Fisnik Ismaili, naglasio je da nije bio svestan nepravde koja je učinjena ovoj kategoriji, te da ova kategorija zaslužuje veliku institucionalno izvinjenje zbog ignorancije koja vam je učinjena do sada. On je rekao da će za rešenje ovog pitanja imati punu podršku članova komisije i drugih poslanika.

Veton Berisha rekao je da takođe imate moju podršku kao poslanik, ali i Parlamentarne grupe, kojoj on pripada, a istovremeno bilo bi dobro da pronađemo najkraći put za promenu ovoga zakona, jer se vidi da smo svi voljni da uradimo ovu stvar, jer ova kategorija treba posebno da se tretira.

Predsednica, na kraju je ustanovila da kao što se videlo u diskusijama, postoji puna podrška da se ova kategorija uključi u zakon i veruje da će se ovo postići u što kraćem mogućem roku. I to ćemo postići zajedno.

3. Diskusija Komisije u vezi sa pitanjem peticije Predsedništva Federacije Nezavisnih sindikata Kosova (PFNS) za ne provođenje odluka Suda za povratak radnika na posao;

Što se tiče ove tačke dnevnog reda, predsednica je predložila da poseti menadžment KEDS-a kako bi direktno razgovarali o ovom pitanju.

Predsednica je ustanovila da je komisija odlučila da poseti rukovodstvo KEDS-a, ali nije odredila datum posete.

4. Razno

U ovoj tački dnevnog reda, predsednica je rekla da imamo neke stranke koje su došle i daćemo im kratko vreme da razjasne svoje zahteve.

Naxhie Skenderi, Predstavnica Udruženja žena za zaštitu od raka dojke, u dolini Dukagjini, rekla je da su sa zahtevima ovog udruženja, upoznati su svi organi na nivou Kosova, ali i na nivou opštine. Pošto nisu ispunjeni zahtevi, rekla je da su bili obavezni da vrše peticiju gde su prikupili više od 12.000 potpisa.

Prvi zahtev se odnosi na otvaranje ogranka onkologije u opštini Peći, drugi uslov je da se u ovoj opštini ponudi hormonska terapija, a treći zahtev je da najmanje jednom nedeljno u ovoj opštini, treba ih posetiti reumatolog i onkolog.

Zatim, rekla je da zdravstveno osiguranje treba što pre napraviti, da se oslobode svih raznih isplata i raznih snimaka koji su potrebni za rano otkrivanje, jer je cilj da se spreče ove bolesti.

Naxhie Skenderi izrazila je nezadovoljstvo, kako je rekla, zbog tretiranja pacijenata na klinici u Prištini, rekla je da se pacijenti iz regiona Prištine tretiraju bolje nego iz drugim regiona.

Predsednica je ustanovila da komisija ima radnu grupu koja razmatra peticije i tu će detaljno razmotriti zahteve ovoga udruženja.

Selman Krasniqi, rekao je da je kao građanin ove zemlje, podneo zahtev za povećanje plate za 10% više za ženski rod. Ovaj zahtev, rekao je da je uputio Predsedniku, Premijeru, Predsedniku parlamenta, Narodnom advokatu i nekim poslanicima, ali do sada se ovaj zahtev nije tretirao, da kao će da ošteti budžet, ali ovo obrazloženje ne stoji.

Predsednica se zahvalila stranci na prisustvu, rekla je da su ovaj zahtev ponovo razmatrali, interesantna je tema i da će nastojati da im pomaže, ali u dozvoljenom zakonskom okviru.

Predsednica je obavestila članove komisije da je sutra 20. godišnjica masakra u zatvoru Dubrave, ovo obeležavanje se održava na inicijativu komisije i pod pokroviteljstvom predsednika Skupštine.

Za ovu tačku, govorila je i Mexhide Mjaku-Topalli, koja je imenovana od vodeće komisije i Organizacionog saveta, koji je detaljno informisao članove komisije o ovoj organizaciji. Objasnila je da polazak za Dubravu u 10:00.časova iz Skupštine.

Sednica je završena u 10:50.časova

Pripremili:

Pomoćno osoblje komisije.

Predsednica komisije,

Duda Balje